

Χαίρε Παρθένε Χριστιανών το καύχημα, χαρά και σκέπη και σωτηρία των ψυχών ημών (Ραφαήλ Χ. Μισιαούλης, θεολόγος)

/ [Πεμπτούσια](#)

Σήμερα η Εκκλησία μας εορτάζει περίλαμπρα και πανηγυρίζει χαρμόсуна την λαμπρότερη Θεομητορική εορτή του Χριστιανισμού, την Κοίμηση, αλλά και την Ανάσταση και Μετάσταση της Υπεραγίας Θεοτόκου, της Μητέρας του Θεού και όλης της ανθρωπότητας, εις τους ουραμούς. Τέτοια είναι η εορτή που έχουμε σήμερα. Με την Κοίμηση της Παναγίας μας ανασταίνεται η ζωή και εδραιώνεται στην καρδιά μας η ελπίδα της αεννάου προστασίας της.

Τα ιερά Ευαγγέλια δεν αναφέρουν καθόλου πληροφορίες περί της Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Ό,τι γνωρίζουμε μας το παραδίδει η ιερά Παράδοση, η οποία κατά την δογματική της Εκκλησίας μας είναι ισότιμη με την Αγία Γραφή[1]. Με πηγή την ιερή Παράδοση οι υμνογράφοι της Εκκλησίας μας συνέθεσαν τους ασύγκριτους σε βάθος και νοήματα ύμνους τούτης της Εορτής[2].

Τρεις μέρες πριν από την κοίμησή της, και ενώ η Παναγία προσευχόταν στο σπίτι της, την επισκέφτηκε ο αρχάγγελος Γαβριήλ: «Χαίρε Κεχαριτωμένη, (της είπε). Σε τρεις μέρες θα φύγεις από τον κόσμο αυτό. Θα έρθει ο Υιός σου και θα παραλάβει την ψυχή σου» και της έδωσε έναν κλάδο από φοίνικα, σύμβολο ζωής και αθανασίας.

Ἡ Γερόντισσα Μαρία, με τον φοίνικα στο χέρι, πήγε να προσευχηθεί στο Ὄρος των Ελαιών, εκεί που πάντα προσευχόταν. Γονάτισε και εἶπε στον Υἱό της: « Κύριέ μου. Εγώ δεν εἶμαι ἀξία να ἔρθεις να παραλάβεις την ψυχή μου. Ὅμως ἔρχεσαι, ἐπειδὴ εἶσαι ἐλεήμων.» Πέθαινε ἡ μάνα του Χριστοῦ και οἱ μαθητές ἦταν διασκορπισμένοι σε ὅλη τὴ γῆ. Σύννεφα τους ἄρπαξαν και τους ἔφεραν στα Ἱεροσόλυμα, στο σπίτι τῆς Παναγίας. Μπήκαν στο σπίτι και με δέος τὴν προσκύνησαν. Κάπως καθυστερημένα κατέφτασε και ὁ Παῦλος. Ἡ Παναγία μας ξάπλωσε στο νεκροκρέβατο. Δίπλα τῆς στάθηκε ὁ Πέτρος, παρά τους πόδας ὁ Ἰωάννης, γύρω-γύρω οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, περιμένοντας ἐναγωνίως τὸν Υἱό και Θεό τῆς να παραλάβει τὴν ψυχή τῆς, ὅπως προεἶπε ὁ Γαβριήλ. Και ὁ Κύριος ἦρθε. Τὸν προσκύνησαν, τους εὐλόγησε, και παρέλαβε τὴν ψυχή τῆς μητέρας Του. Ἦταν 15 Αυγούστου. Ὁ Κύριος ἀνέβαινε στους οὐρανοὺς με τὴν ψυχή τῆς μάνας Του στα χέρια Του[3].

Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου δεν εἶναι ἓνα πένθιμο γεγονός, διότι ἡ Παναγία μετέστη πρὸς τὴν αἰώνιο ζωή. Φαίνεται ἀντιφατικό τὸ σχῆμα. Χαρά στην κοίμησις ενός ἀνθρώπου; Πρόκειται γιὰ χαροποιό πένθος και χαρμολύπη. Οἱ λυπητεροὶ ὕμνοι γίνονται χαροποιοί. Ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία μετατρέπεται σε πανηγυρική εορτή. Πρόκειται, ὅμως, γιὰ θεϊκὴ ἐνέργεια, γιὰ θαυματουργικό γεγονός[4].

Τόσο μεγάλα εἶναι τὰ γεγονότα που ὑμνολογούμε. Αὐτὰ μας χαρίζει ἡ χριστοανθὴς ρίζα του Ἰεσσαί, ἡ ἱερόβλαστη ράβδος του Ααρών, ὁ νοητός παράδεισος του ξύλου

της ζωής, ο έμψυχος λειμώνας των παρθενικών αρωμάτων, το ανθισμένο θεογεώργητο αμπέλι του ώριμου και ζωογόνου σταφυλιού, ο υψηλός και επηρμένος χειρουργικός θρόνος του Παμβασιλέα, ο οίκος ο γεμάτος από τη δόξα Κυρίου, το άγιο καταπέτασμα του Χριστού, ο φωτεινότατος τόπος της ανατολής, αυτά μας χαρίζει, καθώς κοιμήθηκε σήμερα ειρηνικά και δίκαια. Λέω κοιμήθηκε, όχι όμως και πέθανε. Πέρασε από την γη στον ουρανό, όμως δεν εγκατέλειψε την υπεράσπιση του ανθρώπινου γένους[5] «εν τη Κοιμήσει τον κόσμον ού κατέλιπες Θεοτόκε»[6].

Το Θεομητορικό σώμα αν και νεκρώθηκε δεν υπέστη την φθορά σύμφωνα με τους νόμους της φύσεως «νενίκηνται της φύσεως οι όροι, εν σοι Παρθένε Άχραντε»[7], διότι αυτό το σώμα ήταν το παρθενικό Σώμα μέσα στο οποίο σαρκώθηκε ο Θεάνθρωπος μας Ιησούς. Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς υπογραμμίζει «δια τούτο το γεννήσαν εικότως σώμα συνδοξάζεται τω γεννήματι δόξη θεοπρεπή και συνανίσταται». Δοξασμένη σήμερα στους ουραμούς «όπου ο Χριστός εκεί και αύτη ίσταται ότι και θρόνος εστίν ως αληθώς αυτού, όπου δε κάθηται ο Βασιλεύς, εκεί ο θρόνος ίσταται»[8].

Γέννηση και θάνατος καταλήγουν στην αιωνιότητα για την Θεοτόκο, διότι καθώς ήταν ενωμένη με τον Χριστό, δεν ήταν δυνατόν να χωρισθεί από αυτόν μετά τον θάνατο. Αποθνήσκει και εγείρεται συν τω Χριστώ. Η Θεοτόκος είναι ενωμένη με τον Χριστό στη ζωή και στον θάνατο. Κάθε εγκώμιό της αναφέρεται στον Υιό της. Στα Στιχηρά Προσόμοια του Εσπερινού ακούμε συνεχώς «Κεχαριτωμένη χαίρε μετά σου ο Κύριος».

Η Παρθένος είναι ταυτόχρονα η μητέρα του Χριστού και μέλος του Σώματός Του. Είναι εκείνη που κυοφορεί και γεννά τον Χριστό, αλλά από την άλλη πλευρά είναι αυτή, που κατά τους εννέα μήνες της κυοφορίας αξιώνεται να συμμετάσχει στη ζωή του Θεού. Προσφέρει το αίμα της στον Χριστό και δέχεται το δικό του, που είναι αίμα Θεού. Οι εννέα μήνες της Θείας Ενσαρκώσεως είναι κατ' αυτόν τον τρόπο για την Θεοτόκο μια διαρκής, συνεχής Θεία Κοινωνία[9].

Η Θεοτόκος ήταν όμοιος άνθρωπος όπως εμείς. Από τους ανθρώπους εβλάστησε. Κι ήταν μέτοχος σε κάθε κοινό χαρακτηριστικό του ανθρώπινου γένους. Δεν κληρονόμησε όμως την ίδια νοοτροπία ούτε παρασύρθηκε από την τόσο μεγάλη κακία που επικρατεί σ' αυτή τη ζωή. Αλλά νίκησε την αμαρτία κι αντιστάθηκε στη φθορά της φύσεώς μας κι έδωσε τέλος στην κακία. Έγινε έτσι αυτή η ίδια αγία απαρχή και βάδισε πρώτη και υπήρξε οδηγός των ανθρώπων στο δρόμο προς το Θεό, όπως αναφέρει ο Άγιος Νικόλαος Καβάσιλας[10].

Κατά θαυμαστό τρόπο όλα τα παράδοξα συναντώνται στο πρόσωπο της Μητέρας

όλου του κόσμου, της Υπεραγίας Θεοτόκου. Να αναφερθεί ότι μετά την τριήμερό της Κοίμηση, η Θεοτόκος όχι μόνον μετέστη. Ήλθε στον κόσμο για να διακονήσει το Μυστήριο της Θείας Ενανθρωπήσεως, να εξυπηρετήσει την παγκόσμιο σωτηρία. «Έγινε η Μητέρα Εκείνου, του οποίου άξιζε να γίνει Μητέρα», αναφέρει ο Άγιος Νικόλαος Καβάσιλας.

Με την Παναγία αρχίζει μια καινούρια ζωή. Φύραμα νέον. Η Παναγία αποτελεί «μεθόριον αναμεταξύ της ακτίστου και κτιστής φύσεως· αυτή μόνο είναι Θεός αμέσως μετά τον Θεό και έχει τα δευτερεία της Αγίας Τριάδος, ως ούσα μήτηρ αληθώς του Θεού», λέει ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης[11].

Η Θεοτόκος είναι το πρότυπο της πνευματικής τελειώσεως. Τίποτα δεν μπορεί να χωρέσει το ύψος της αρετής Της. Η αγιότητά της είναι η απαρχή του τέλους της κυριαρχίας του κακού στον κόσμο. Ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός εγκωμιάζει το πνευματικό κάλλος Της λέγοντας: « Χαίρε Κεχαριτωμένη, ότι καλλιωτέρα συ των Χερουβείμ, καθαρωτέρα συ υπέρ τον φαίνοντα ήλιον, ευγενεστέρα συ πάντων των υφ' ηλίου ανατολών, χαίρε αγαθωτέρα συ υπέρ εκείνην όντως την αγαθήν και πολλήν γην»[12].

Η Παναγία μας είναι η μόνη ελπίδα που έχουμε στις δυσκολίες και το αδιάσειστο στήριγμα στις στιγμές αδυναμίας και απογοητεύσεων της ζωής. Είναι η μεσίτρια που ενώνει την γη με τον ουρανό, τον αισθητό κόσμο με τη νοητή ωραιότητα. Ας την παρακαλέσουμε, λοιπόν, να μεσιτεύει για την ζωή και την σωτηρία μας, ώστε να μας επισκιάζει το έλεος του Υιού της και να μας χαρίζει πλουσιοπάροχα την ευλογία και την παντοτινή της προστασία.

[1] Ιερά Παράδοση στην Ορθόδοξη θεολογία αποκαλείται το σύνολο των αληθειών της πίστης που αρχικά παραδόθηκαν με τον ενιαίο τύπο της προφορικής διδαχής του Χριστού και των Αποστόλων και κατόπιν διδάχθηκαν αυθεντικά και ανελλιπώς από την Εκκλησία στους μετέπειτα αιώνες. Η Ιερά Παράδοση, αποτελεί πηγή των αληθειών της χριστιανικής θρησκείας ισότιμη «τω θείω γραπτώ λόγω. Το κέντρο της Ιεράς Παραδόσεως είναι ο Χριστός και η μετ' αυτού κοινωνία και η περί Αυτού μαρτυρία των προφητών, αποστόλων και αγίων. Έτσι γίνεται αντιληπτό πως η Ιερά Παράδοση αποδίδεται μέσω των θεουμένων αυτών ανθρώπων της εκκλησίας εν Πνεύματι Αγίω είτε μέσα από προφορικό και γραπτό λόγο, είτε μέσω απεικονίσεων.

[2] Μητροπολίτου Φθιώτιδος Νικολάου, Θεομητορικά Νεύματα, Λαμία 2013

[3] Αρχιμ. Βασιλείου Μπακογιάννη, «Χαίρε Κεχαριτωμένη» - Οι τελευταίες ημέρες και στιγμές της Θεοτόκου

[4] Μοναχού Μωϋσέως Αγιορείτου, «Ο ασπασμός της Παναγίας»

[5] Αγίου Θεοδώρου Στουδίτου, Λόγος εις την Κοίμηση της Υπεραγίας Θεοτόκου

[6] Απολυτίκιο εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου

[7] Θ' ωδή του Κανόνος της εορτής

[8] Αγίου Γρηγορίου Παλαμά, Λόγος εις την Κοίμηση της Θεοτόκου

[9] Μητροπολίτου Εδέσσης Ιωήλ, «Ο Επιούσιος Άρτος» - Ομιλίες στα Αποστολικά και Ευαγγελικά Αναγνώσματα

[10] Αγίου Νικολάου Καβάσιλα, Λόγος εις την πάνδοξον Κοίμησιν της Υπεραγίας Δεσποίνης ημών και Παναχράντου Θεοτόκου

[11] Αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου, Αόρατος Πόλεμος, ΜΘ΄Κεφάλαιο

[12] Αγίου Ιωάννου του Δαμασκηνού, ΡG 105,1113A